

Kis-Balaton HUBF30003 (12803 ha)

Prioritás (SDF 4.2 Quality and Importance):

„Kiemelt fontosságú cél a következő fajok/élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, helyreállítása:

Élőhelyek: (magyar név, kód, kormányrendelet szerinti sorrendben):

3150 Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel
6410 Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)
6440 Folyóvölgyek *Cnidion dubii*hoz tartozó mocsárrétjei
7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek
91E0 Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
91F0 Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia* fajokkal (*Ulmion minoris*)

Növény- és állatfajok: (magyar név, tudományos név, ABC szerinti sorrendben)

Balin (*Aspius aspius*)
Csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*)
Dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*)
Északi pocok mehelyi alfaja (*Microtus oeconomus mehelyi*)
Haris (*Crex crex*)
Hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*)
Hosszúfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*)
Kis lemezcsiga (*Anisus vorticulus*)
Kisfészű aszat (*Cirsium brachycephalum*)
Közönséges denevér (*Myotis myotis*)
Lápi póc (*Umbra krameri*)
Lápi szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*)
Mocsári teknős (*Emys orbicularis*)
Réti csík (*Misgurnus fossilis*)
Rétisas (*Haliaeetus albicilla*)
Szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)
Vidra (*Lutra lutra*)
Vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

Madárfajok

Bakcsó	(<i>Nycticorax nycticorax</i>)
Barátréce	(<i>Aythya ferina</i>)
Barna rétihéja	(<i>Circus aeruginosus</i>)
Bölgébika	(<i>Botaurus stellaris</i>)
Cigányréce	(<i>Aythya nyroca</i>)
Fattyúszerkő	(<i>Chlidonias hybridus</i>)
Fülemülesitke	(<i>Acrocephalus melanopogon</i>)
Haris	(<i>Crex crex</i>)
Jégmadár	(<i>Alcedo atthis</i>)
Kerceréce	(<i>Bucephala clangula</i>)

Kékbegy	(Luscinia svecica)
Kis bukó	(Mergus albellus)
Kis kárókatona	(Phalacrocorax pygmaeus)
Kis kócsag	(Egretta garzetta)
Kontyos réce	(Aythya fuligula)
Küszvágó csér	(Sterna hirundo)
Nagy kócsag	(Egretta alba)
Nagy lilik	(Anser albifrons)
Nyári lúd	(Anser anser)
Pettyes vízicsibe	(Porzana porzana)
Rétisas	(Haliaeetus albicilla)
Szerecsensirály	(Larus melanocephalus)
Törpegém	(Ixobrychus minutus)
Üstökösgém	(Ardeola ralloides)
Vetési lúd	(Anser fabalis)
Vörös gém	(Ardea purpurea)

További jelentős madárfajok:

Barkóscinege	(Panurus biarmicus)
Fekete gólya	(Ciconia nigra)
Guvat	(Rallus aquaticus)
Gyurgyalag	(Merops apiaster)
Partifecske	(Riparia riparia)

Természetvédelmi célkitűzések (SDF 6.2 Management)

Általános célkitűzés:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok:

A terület fő célkitűzései:

- A területen élő közösségi jelentőségű, valamint védett és fokozottan védett fajok által is reprezentált, hazai és közösségi szinten is egyedülálló természetes és természetyszerű élőhelyek megőrzése, fenntartása, különös tekintettel a gazdag hínárnövényzetre, a nagy kiterjedésű nádasokra és magassásosokra, az üde láp- és sásrétekre, mocsárrétekre, kaszálórétekre, a kékperjés láprétekre, a puhafás ligeterdőkre, éger- és kőrsligetekre, láperdőkre.
- A közösségi jelentőségű, valamint védett növény- és állatfajok állományának, egyedszámának, populációi életképességének megőrzése, különös tekintettel a következő fajokra: kistűzű aszat, hasas törpecsiga, hosszúfogú törpecsiga, kis lemezcsiga, csíkos medvelepke, lápi szitakötő, balin, szivárványos ökle, réticsík, lápi póc, vöröshasú unka, dunai tarajosgöte, mocsári teknős, nagy kócsag, vörös gém, bölömbika, törpegém, üstökösgém, cigányréce, bakcsó, haris, barna rétihéja, rétisas, pettyes vízicsibe, jégmadár, küszvágó csér, fattyúszerkő, fülemülesítke, kékbegy, vidra, északi pocok, közönséges denevér.

- A Natura 2000 különleges madárvédelmi terület kiemelkedő élőhelyi változatosságának, mozaikosságának biztosítása az optimális vízkormányzás és a természetvédelmi kezelés útján.
- A KBVR-II ütem befejezése során az élőhelyek természetességének növelése, a kedvező ökológiai állapot felé irányuló folyamatok hosszú távú fenntartása.

További célok és végrehajtandó feladatok:

- Az inváziós növényfajok, így a magas aranyvessző (*Solidago gigantea*) visszaszorítása és a gyalogakác (*Amorpha fruticosa*) teljes kiirtása.
- A terület vízellátását és természeteshez közeli vízjárását a vízhez kötött életmódot élő jelölőfajok igényeinek megfelelően biztosítani kell.
- A terület élővilága számára a szomszédos víztestekkel az átjárhatóságot biztosítani kell. A balin – és más őshonos halfajok – szaporodásának sikerességéhez nagy mértékben hozzájáruló hallépcsők kialakítása a 21T és a 4T jelű műtárgyak mellett.
- Az északi pocok ismert és potenciális élőhelyein az állományok megőrzése érdekében a nádas-magassásos mozaikos élőhelyszerkezet fenntartása. A faj élőhelyeül szolgáló magas sásrétek optimális vízellátásának biztosítása (kaszálásuk csak természetvédelmi érdekből megengedhető). A faj számára szükséges menekülőterek fennmaradásának és inváziós fajoktól (pl. *Solidago sp.*) való mentességének biztosítása.
- Azon víztestek esetében, ahol a lápi póc magas denzitással fordul elő, a kotrási munkálatok tér- és időbeli korlátozása.
- A nagyvadak, elsősorban a vaddisznó és az egyéb vadak, elsősorban a róka, a szarka és a dolmányos varjú okozta természetvédelmi károk csökkentése.
- A területen található felhagyott anyagyerőhelyek természetvédelmi célú – a lápi szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*) és a lápi póc (*Umbra krameri*) élő- és szaporodóhelyeinek kiterjedését növelő – rehabilitációja.
- A nádaratás jelenlegi gyakorlatának felülvizsgálata a jelölőfajok állományára gyakorolt hatásuk ismeretében.
- A terület vízellátásának és természeteshez közeli vízjárásának biztosítása a fészkelő vízimadár-fajok és az azok táplálékbázisát alkotó vízi szervezetek ökológiai igényeinek megfelelően.
- A táplálékbázisban komoly szerepet játszó halfajok ivóhelyeinek fenntartása, rehabilitációja, új ivóhelyek létrehozása, fejlesztése.
- A nádasok időbeni és térbeni változatosságának biztosítása téli nádaratás és az elöregedett, rossz egészségi állapotú nádasokban foltszerű égetések segítségével.
- A pusztuló nádasok revitalizációja az optimális vízszint és vízjárás biztosításával.
- A nádas és gyepszegélyek határán a mozaikosság fenntartása.
- A nyílt vízfelület, a hínárnövényzet és a változatos összetételű mocsári növényzet arányának területrészek szerinti fenntartása, optimalizálása, helyreállítása.
- Az időszakos vízborítású területek arányának növelése, parti madarak fészkelési lehetőségeinek fejlesztése.
- A legeltetett területeken a madarak élőhely-igényeinek megfelelő területhasználat biztosítása, taposási károk megelőzése (mikrodomborzat), táplálékbázis bővítése (pl. ürgetelepítés) stb.
- A haris (*Crex crex*) költését biztosító gyepterületek kiterjedésének növelése, hariskímélő kaszálási technikák alkalmazása.
- A zombéksásosok kiterjedésének növelése és a magassásosok fenntartása az optimális vízszint és vízhozam biztosításával.

- A fészkelési időszakban bekövetkező szélsőséges vízszintváltozások kivédése a zátonyokon, úszóláp-fragmenteken és szigetlábakon fészkelő fajok érdekében, az ennek megfelelő vízkormányzás műszaki feltételeinek megteremtése révén.
- A partifecske és a gyurgyalag számára fészkelőhelyet biztosító partfalfelületek rendszeres felújítása, kiterjedésének növelése.
- A vaddisznó, a szarka és a dolmányos varjú által okozott természetvédelmi károk csökkentése.